

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Агрономічний факультет

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова приймальної комісії

Олег СКИДАН

26.04.2024 р., протокол № 3

ПРОГРАМА

комплексного вступного випробування за фахом
при зарахуванні на навчання
на основі освітнього ступеня бакалавр, спеціаліст, магістр
для здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 203 «Садівництво, плодоовочівництво та виноградарство»

Програму підготували:

Вадим Пелехатий – к. с.-г. н., доцент кафедри технологій у рослинництві;

Наталія Пелехата – к. с.-г. н., доцент кафедри технологій у рослинництві.

Розглянуто і затверджено:

- на засіданні кафедри ґрунтознавства та землеробства,
протокол № 18 від 10 квітня 2024 р.;

- на засіданні Вченої ради агрономічного факультету,
протокол № 6 від 12 квітня 2024 р.

ХАРАКТЕРИСТИКА ЗМІСТУ ПРОГРАМИ, ДИСЦИПЛІНИ, ЇХ ТЕМИ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА КОМПЛЕКСНЕ ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ ЗА ФАХОМ

1. ЗЕМЛЕРОБСТВО

- 1. Ґрунт як засіб сільськогосподарського виробництва.** Поняття про ґрунт і його родючість. Види родючості ґрунту. Особливості будови ґрунту та поняття про ґрунтовий профіль. Агровиробнича характеристика основних типів ґрунтів України та заходи підвищення їх родючості.
- 2. Живлення рослин та застосування добрив.** Хімічний склад рослин. Фізіологічні основи кореневого живлення рослин. Вплив умов зовнішнього середовища на поглинання поживних речовин рослинами. Значення добрив у підвищенні врожайності й покращенні якості продукції рослинництва. Види добрив: Мінеральні, органічні, бактеріальні. Регулятори росту. Система застосування добрив.
- 3. Бур'яни, шкідники та хвороби сільськогосподарських культур і заходи захисту від них.** Поняття про бур'яни та шкода, якої вони завдають. Поняття про шкідників сільськогосподарських культур. Поняття про хвороби культурних рослин. Класифікація за заходів захисту с.-г. культур від шкідливих організмів. Поняття про пестициди та їх класифікація.
- 4. Системи землеробства.** Поняття про системи землеробства. Особливості систем землеробства в різних ґрунтово-кліматичних зонах України. Альтернативні системи землеробства.
- 5. Сівозміни та їх значення.** Наукові основи сівозміни. Класифікація та схеми сівозмін. Проектування, введення та освоєння сівозмін.
- 6. Механічний обробіток ґрунту в землеробстві.** Технологічні процеси механічного обробітку ґрунту. Заходи і способи обробітку ґрунту. Системи обробітку ґрунту: зяблевий обробіток ґрунту; передпосівний обробіток ґрунту під ярі та озимі культури.

2. ПЛОДІВНИЦТВО

- 1. Закладання плодкових насаджень.** Особливості вибору місця під плодovий сад. Підготовка площі та ґрунту. Садіння рослин. Встановлення опор чи шпалери. Післясадивний догляд за ґрунтом та рослинами.
- 2. Утримання ґрунту в плодovих і ягідних насадженнях.** Обґрунтування способу та системи утримання ґрунту в насадженнях плодovо-ягідних культур. Утримання ґрунту в пристовбурних/прикущових смугах. Чорний пар. Гербіцидний пар. Дерново-перегнійна система. Мульчування.
- 3. Удобрення рослин в садах та ягідниках.** Особливості мінерального живлення та удобрення плодovо-ягідних насаджень. Види і форми

традиційних та нових добрив (кристалон, розчин, майстер тощо). Удобрення з поливною водою (фертигація). Позакореневе підживлення. Система удобрення різних типів насаджень. Особливості удобрення сечовиною (карбамідом).

4 Догляд за урожаєм та його регулювання в плодкових насадженнях.

Захист від заморозків. Запобігання розвитку функціональних захворювань плодів. Засоби покращення товарної якості плодів (проріджування зав'язі, літнє обрізування тощо). Проріджуванні зав'язі. Хімічне проріджування. Комплекс заходів проріджування зав'язі яблуні і груші. Причини надмірного осипання зав'язі. Запобігання передзбиральному осипанню плодів.

5. Методи збирання врожаю та післязбиральна обробка плодів і ягід.

Способи і техніка збирання й транспортування плодів. Поточковий метод. Особливості товарної обробки плодів. Методи зберігання плодів, у т.ч. в регульованому газовому середовищі

3. ОВОЧІВНИЦТВО

1. Виробничо-біологічна класифікація овочевих рослин. Назвіть представників і характерні ознаки рослин групи плодкових. Назвіть представників і характерні ознаки рослин групи капустяних, зеленних і багаторічних овочевих рослин. Назвіть представників і характерні ознаки рослин групи коренеплідних і цибулинних овочевих рослин. В чому полягає життєвий цикл однорічних, дворічних та багаторічних овочевих рослин?

2. Вимоги овочевих рослин до умов навколишнього середовища. Які є способи регулювання температурного режиму у відкритому і закритому ґрунті? Як регулюють відносну вологість повітря у відкритому і закритому ґрунті? На які групи за вимогливістю до інтенсивності освітлення поділяються овочеві рослини? На які групи поділяються овочеві рослини за вимогливістю до вологості?

3. Технологічні прийоми вирощування овочевих культур. Вкажіть види утепленого ґрунту. Які накривні матеріали використовують за влаштування різних видів утепленого ґрунту? Яке призначення парників? Як поділяють парники за конструктивними особливостями і будовою покриття? Як класифікують зимові теплиці ангарного типу за виробничим призначенням? Які матеріали використовують при будівництві зимових теплиць блокового типу? Назвіть основні елементи конструкції теплиць блокового типу? Як поділяють плівкові теплиці за призначенням? Охарактеризуйте типи плівки для накривання теплиці. Вкажіть основні елементи конструкції плівкових теплиць аркового типу. Які теплиці належать до плівкових блоково-аркових? Вимоги до розсадно-овочевих плівкових блоково-аркових теплиць? Які матеріали використовують при будівництві плівкових блоково-аркових теплиць?

4. Характеристика видів капусти, їх морфологічні та біологічні

особливості. Назвіть, які ви знаєте види капуст. Які продуктові органи утворюють різні види капусти? Назвіть календарні строки висаджування розсади капусти білоголової ранньостиглої в різних ґрунтово-кліматичних зонах вирощування. За якими схемами висаджують розсаду капусти білоголової ранньостиглої? Строки і норми сівби насіння за вирощування розсади капусти білоголової пізньостиглої у холодних грядках. За якими схемами розміщують рослини капусти пізньостиглої і середньостиглої після проріджування?

5. Характеристика основних представників родини Пасльонові. Назвіть морфологічні ознаки рослин помідора. Морфологічні ознаки рослин перцю і баклажана. Вкажіть календарні строки висаджування розсади і сівби насіння помідора у відкритому ґрунті залежно від ґрунтово-кліматичної зони України. Вкажіть схеми розміщення рослин помідора і норму висіву насіння. У які строки висаджують рослини перцю солодкого у відкритий ґрунт? Вкажіть строки сівби насіння баклажана на розсаду і строк садіння розсади у відкритий ґрунт.

6. Біологічна та морфологічна характеристики основних овочевих рослин групи коренеплідні. Назвіть види овочевих культур які належать до групи коренеплідів. До яких ботанічних родин належать види рослин групи коренеплідів? Вкажіть яка тривалість життєвого циклу у овочевих рослин групи коренеплідів. Назвіть складові зовнішньої будови коренеплоду. Схеми розміщення та густина рослин моркви столової.

7. Біологічна та морфологічна характеристика основних цибулевих овочевих рослин. Назвіть, які ви знаєте овочеві рослини групи цибулеві. Вкажіть тривалість життєвого циклу овочевих рослин групи цибулеві. Сівба насіння цибулі ріпчастої (схема, строк, норми висіву, глибина загортання насіння). Вкажіть схему широкорядкового, широкосмугового і багаторядкового стрічкового способу сівби насіння цибулі ріпчастої на сіянку. На які фракції за діаметром цибулини сортують сіянку після збирання? Назвіть норму висіву сіянки залежно від схеми сівби і розміру фракції. Назвіть строки сівби і схеми розміщення рослин озимого і ярого часнику.

ПРИКЛАД ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ

Землеробство:

Основним напрямком збереження ґрунтів в Україні є:

- А. Збільшення частки посівів зернових культур
- Б. Збільшення частки посівів технічних культур
- С. Збільшення частки сінокосів та пасовищ
- Д. Зміна технології обробітки ґрунтів

Плодівництво:

Кісточкові культури – це:

- А. Груша, слива, алича, яблуна
- Б. Мушмула, глід, яблуна, груша
- В. Яблуна, маслина, агрус, айва
- Г. Слива, вишня, персик, алича.

Овочівництво:

Латинська назва перцю солодкого:

- А. *Solanum tuberosum* L.
- Б. *Capsicum annuum* L.
- В. *Lycopersicon esculentum* L.
- Г. *Solanum melongena* L.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Барабаш О. Ю. Овочівництво. Київ : Вища школа, 1994. 373 с.
2. Барабаш О. Ю., Сич З. Д., Тараненко Л. К. Біологічні основи овочівництва. Київ : Арістей, 2005. 344 с.
3. Власюк С. Г., Бондаренко А. О. Садівництво і виноградарство : навч. посіб. Київ : Вища школа, 1990. 374 с.
4. Землеробство : підручник / за ред. В. О. Єщенка. Київ : Вища освіта, 2013. 336 с.
5. Куян В. Г. Плодівництво : підручник. Житомир, 2009. 480 с.
6. Куян В. Г. Спеціальне плодівництво : підручник. Київ : світ, 2004. 464 с.
7. Куян В. Г., Пелехатий В. М. Плодівництво. Практикум : навч. посіб. Житомир: Вид-во ЖНАЕУ, 2011. 216 с.
8. Овочівництво : практикум / Лихацький В. І. та ін. Київ, 2012. 380 с.
9. Овочівництво відкритого ґрунту : навч. Посібник / Н. В. Грекова та ін. Львів : «Магнолія 2006», 2013. 470 с.
10. Омельченко І. К. Культура яблуні в Україні. Київ: Урожай, 2005. 304 с.
11. Основи землеробства / за ред. О. Ф. Смаглія. Житомир : Вид-во ВДНЗ «Державний агроекологічний університет, 2008. 514 с.
12. Шевчук Н. В. Прогресивні технології в розсадництві. Київ : Національний університет біоресурсів і природокористування України, 2019. 130 с.

Порядок проведення та оцінювання результатів комплексного вступного випробування за фахом

На фаховому вступному іспиті абітурієнт отримує тестове завдання, бланк результатів тестування та титульний аркуш зі штампом Приймальної комісії університету. Фаховий вступний іспит проводиться в письмовій формі або на основі індивідуальної усної співбесіди. Перед вступним іспитом представники приймальної комісії проводять інструктаж щодо порядку виконання вступного тестового завдання.

На бланку результатів абітурієнт вказує за номером тесту варіант правильної відповіді. Виправлення, декілька позначень і відсутність результату за варіантом відповіді зараховуються як невірний розв'язок тесту. Не допускаються будь-які умовні позначки на бланку результатів тестування та титульному аркуші.

Тестове завдання містить 50 питань з однією правильною відповіддю. Кожна правильна відповідь оцінюється у чотири бали. Максимально можлива кількість набраних балів після складання фахового іспиту – 200. Кількість балів необхідна для участі в конкурсі повинна дорівнювати або бути більшою за 100.

Тривалість тестування – 120 хвилин.

Зарахування для навчання до Поліського національного університету здійснюється за рейтинговою системою.